

(1938-2012)

Prof. Dr. Turan YAZGAN

Eğirdir’i yurt tutan Türkmen soyundan olan Prof. Dr. Turan Yazgan, 1938, Isparta-Eğirdir doğumludur. Orta öğretimini İstanbul Vefa Lisesi, lise eğitimini ise parasız yatılı olarak Kastamonu Lisesi fen bölümünde tamamlamıştır (1955). Babasının vefatı dolayısıyla çok istediği İstanbul Teknik Üniversitesi sınavına katılamayınca İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesine kayıt olmuş ve 1959 yılında mezun olmuştur. Yedek subay olarak tamamladığı askerlik görevinden sonra İmar ve İskân Bakanlığında iktisadi araştırmacı ve bölge plancısı olarak görev yapmış (1960-1961); takiben Bakanlık Marmara Bölge Planlama Dairesi Başkanlığı araştırmacısı olmuştur. 1963 yılında “Güney İtalya Bölge Planlaması üzerine staj yapan Yazgan, 1966 yılında İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesinde asistan olarak göreve başlamıştır. 1967 yılında **“Şehirleşme Açısından Türkiye’de İşgücünün Demografik ve Sosyo-Ekonomik Bünyesi”** konulu tez ile doktor; 1971 yılında **“Gelir Dağılımı Açısından Sosyal Güvenlik”** konulu tez çalışması ile doçent unvanı almıştır. 1977-1979 yılları arasında Güneydoğu Anadolu Gelişme Planının Genel Koordinatörlüğü görevini yapmıştır. Bölgede ekibiyle birlikte yaptığı araştırma sonucunda hazırlanan Türkiye’nin en kapsamlı bölgesel gelişme raporu olan 7 ciltlik **“Güneydoğu Anadolu Gelişme Planını”** Başbakanlık, Tarım ve Toprak Reformu Müsteşarlığına sunmuş, 1 Mart 1979 tarihinde görev yaptığı İstanbul Üniversitesi Sosyal Siyaset Kürsüsüne profesör olarak atanmıştır. Prof. Dr. Yazgan 34 yıl görev yaptığı Üniversiteden 17 Ocak 2000 tarihinde kendi isteği ile emekli olmuştur.

Prof. Dr. Turan Yazgan Türkiye’ye sosyal güvenliği öğreten kişidir. **İktisatçılar İçin Sosyal Güvenlik** isimli çalışması hala fakültelerde ders kitabı olarak okutulmaya devam eden **Türkiye’de** sosyal güvenlik literatürünün başyapıtları arasında yer alan

bir eserdir. Turan Yazgan, akademik çalışmalarını yoğunlaştırdığı sosyal politika ve sosyal güvenlikle ilgili teorik temelleri güçlü yayınlar gerçekleştirmiştir.

Prof. Dr. Turan Yazgan'ı yalnız Türkiye'de değil bütün Türk Dünyasında en özgün kılan özelliği 1980 yılında kurduğu ve ölümüne kadar genel başkanlığını yaptığı Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı ile yaptığı kültürel faaliyetlerdir. Yazgan bu faaliyetleri ile **“Türk Dünyasının Aksaçlısı”**; **“Son Yüzyılın Büyük Türkçüsü”**, **“Çağımızın Gaspıralı İsmail”**; **“Türk Dünyasının Dede Korkut'u”** olarak adlandırılmış, “Dilde, fikirde ve işte işbirliği” anlayışının gerçekleşmesi için tek bir alfabeğe geçiş çalışmaları gerçekleştirmiş, Azerbaycan ve Kırgızistan başta olmak üzere Türk Cumhuriyetlerinde öğrenim dili Türkiye Türkçesi olan ilk, orta, lise ve yüksek okul programları açmış, geleneksel Türk Dünyası Çocuk Şöleni olmak üzere çok sayıda kültürel organizasyonun içinde olmuştur.

Prof. Dr. Turan Yazgan, Türk Dünyasına ve Kültürüne hizmetleri dolayısıyla 200'den fazla ödül-plaket almış, yurt içi ve yurt dışında çeşitli üniversiteler tarafından fahri doktora unvanı verilmiştir. Verilen ödüller arasında; Türkiye Büyük Millet Meclisi, Üstün Hizmet Ödülü (2008); Gagavuz Yeri Devlet Madalyası (2010); TÜRKSOY, Onur Madalyası (2012); Türk Dünyası Yılın Fedakârlık Ödülü, Türk Dünyası Hizmet Ödülü; Türkiye ve Türk Dünyası Hizmet Ödülü (2012) yer almıştır. Prof. Dr. Turan Yazgan'a; Azerbaycan Ulusal Yaratıcılık Akademisi (1991); Rusya Federasyonu Çuvaş Cumhuriyeti Çuvaş Devlet Üniversitesi (1995); Kazan Devlet Üniversitesi (1998); Kazakistan Miras Fahri Üniversitesi (2000); Kazakistan Cumhuriyeti, Kızılordu Korkut Ata Üniversitesi (2003); Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi (2006), fahri doktora unvanı vermiştir.

1975-1985 yılları arasında Fakültemiz ve Bölümümüzde lisans ve lisansüstü programlarda ders veren Prof. Dr. Turan Yazgan 22 Kasım 2022'de İstanbul'da vefat etmiştir. Sosyal politika ve sosyal güvenlikle ilgili **eserleri**: *Şehirleşme Açısından Türkiye'de İşgücünün Demografik ve Sosyo-Ekonomik Bünyesi* (İstanbul 1968); *Türkiye'de Sosyal Güvenlik Sistemi* (İstanbul 1969); *Gelir Dağılımı Açısından Sosyal Güvenlik* (İstanbul 1975); *Ücret* (İstanbul 1976); *Görüşler* (İstanbul 1977); *Sosyal Sigorta* (İstanbul 1977); *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Gelişme Planı* (İstanbul 1978); *Türk Sosyal Güvenlik Sistemi ve Meseleleri* (İstanbul 1981); *Türkiye'de Sendikal Hareketler* (İstanbul 1982); *Sosyal Güvenlik Açısından Zekât* (İstanbul 1987); *İktisatçılara Sosyal Güvenlik Ders Notları* (İstanbul 1992, 2011), *Türkiye'den F. Almanya'ya İşgücü Akımı ve Meseleleri, I-II* (İstanbul 1996), *Görüşler* (İstanbul 2002), *Türk Dünyasında Dün Bugün Yarın* (İstanbul 2010). Turan Yazgan, J. Henry Richardson'dan *İktisadî ve Malî Yönüyle Sosyal Güvenlik* (İstanbul 1970) ve Thomas P. Rohen'den *Japonya'da Maneviyat Eğitimi* (İstanbul 1987) adlı çeviri eserleri de vardır.

<https://turan.org/turk-dunyasi-arastirmalari-vakfi/>